

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena polejczycego 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Nałw. Marji P. 52. Tel. 2245. Str. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł.
Rękopisów nadstanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadmiarze 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1,50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 20 proc. droższe. Ogłoszenia skórsne, fantazyjne, crowskie i bilansowe o 50 proc. droższe.

Niemcy wrócą do Ligi Narodów?

SENSACYJNE PRZYPUSZCZENIA NA TEMAT WIZYTY ANGIELSKICH MINISTRÓW W BERLINIE.

Paryż. — Warunkowa zapowiedź powrotu Niemiec do Ligi Narodów i gotowość ich wzięcia udziału w powszechnej konferencji dla ograniczenia zbrojeń — oto dwa wielkie wydarzenia, których francuskie koła dobrze poinformowane zdają się oczekiwać w wyniku wtorkowej konferencji min. Simona z kanclerzem Hitlerem w Berlinie. Co się tyczy „paktów bez pieczęci”, to według przypuszczeń tutejszych kół, odpowiedź Niemiec nie będzie zdecydowanie odmowna. Niemcy zgodzą się prawdopodobnie na zawarcie u k ł a d u nieagresji z Czechosłowacją i Francją oraz w razie uformowania według ich życzeń sprawy kłajpedzkiej — i z Litwą. Zgodzą się oni również na skumulowanie poszczególnych paktów nieagresji w ogólnej konwencji konsularnej.

Należy podkreślić, że niektóre wiadomości prasowe z Berlina, jak np. depesza korespondenta „Tempsa”, przepowiadają zupełnie nieoczekiwane decyzje kanclerza Hitlera, które będą mogły przekreślić wszystkie rachuby.

POGŁOSKI O WIZYCIĘ MIN. LAVALA W WARSZAWIE.

Paryż. — W związku z obecną aktywnością dyplomacji francuskiej pojawiły się w prasie francuskiej pogłoski o projektach podróży min. Laval do Paryża.

W francuskich kołach politycznych mówi się, że zamiar tej podróży przybrałby kształt realne wówczas, gdyby konferencja berlińska wykazała odmienne poglądy Berlina i Warszawy w sprawie projektu paktu wschodniego.

Ze strony oficjalnej projekt podróży min. Laval do Warszawy zresztą nie został wypowiedziany a są to jedynie wzmianki prasowe.

Venizelos w Neapolu

Przyjazd Venizelosa i jego małżonki do Neapolu. Zdjęcie powyższe jest z tego względu ciekawe, że nadane zostało, jako tele-fotografia.

Sejm uchwala Konstytucję

12-godzinna rozprawa konstytucyjna.

Zmiany Senatu przyjęte zwykłą większością głosów 260 przeciw 139.

Warszawa. — Jak już donieśliśmy, w sobotę odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu, poświęcone rozpatrzeniu konstytucji. — Sobotnia ca ł o d z i e n n a rozprawa konstytucyjna na plenum Sejmu, prowadzona w niezwykłym napięciu, zakończyła się głosowaniem imiennym, którego wynik ogłoszono niedługo po północy w niedzielę. W wyniku głosowania ustalono, iż głosowało 399-ciu posłów, z czego za zmianami senackimi, a tem samym za projektem BB. opowiedziało się 260 głosów, przeciwko — 139.

W sobotę jeszcze rozważano, czy zapadnie decyzja przyjmowania poprawek Senatu zwykłą większością, czy też będzie uznane, iż potrzebna jest większość dwóch trzecich.

Argumenty, przemawiające za większością dwóch trzecich były na tyle ważne, że w ciągu soboty ujawniła się tendencja kierownictwa obozu prorządowego, aby zmiany senackie tą właśnie większością przyjmować. W tym celu Klub BB. rozpoczął ożywioną akcję, która dała pewne wyniki. Tak więc konferencje z przedstawicielami mniejszości narodowych dały ten rezultat, że klub ukraiński „Unda” i klub radykałów ukraińskich, koło żydowskie i klub niemiecki zdecydowały się nie wziąć udziału w głosowaniu.

Głosowanie nad projektem nowej konstytucji poprzedziły liczne przemówienia zarówno posłów opozycyjnych, jak i BB.

Początek rozprawy konstytucyjnej.

Głos zabiera sprawozdawca pos. Car, powitany oklaskami przez Klub BB. Pos. Car podkreśla na wstępie, iż wchodzimy ostatnio w fazę prac nad reformą ustroju. Mówca przedstawia w zarysie historycznym dotychczasowy przebieg tej pracy, poświęcając szczególną uwagę projektowi bezpartyjnego Bloku, złożonym w roku 1929 i w roku 1931. Praca przeszła do Senatu, który uchwalił szereg zmian, będących przedmiotem dzisiejszej dyskusji.

Referent omawia w dalszym ciągu te zmiany.

Wśród zmian, proponowanych przez Senat, są również takie, które nieco głębiej sięgają w istotę rzeczy. Dotyczy to głównie ordynacji wyborczej do Sejmu oraz struktury organizacyjnej Senatu. Jeśli chodzi o ordynację wyborczą do Sejmu, to Senat skreślił zasadę proporcjonalności, pozostawiając tylko 4 przymiotniki prawa wyborczego.

Mówca podkreśla, że skreślenie zasady wyborów proporcjonalnych w konsty-

tucji nie znaczy bynajmniej, by w przyszłym naszym prawodawstwie proporcjonalności miało nie być.

W dalszym ciągu referent omawia sprawę struktury Senatu, polemizując z zarzutem opozycji, iż nie określenie tej struktury w projekcie obecnym uniemożliwia ocenę całości.

Najważniejszą jest, jeśli chodzi o Senat, sprawa jego kompetencji, a te są w konstytucji określone. Zostały one rozszerzone.

Mówca stwierdza, że klub jego podchodzi do zagadnienia ze szczególnym skupieniem, poświęcając mu najlepszą wolę, wiedzę, a nie zabijając z linii, którą wytknął założyciel Państwa Polskiego, wielki budowniczy Polski Józef Piłsudski (Okrzyki: „Niech żyje” i oklaski na ławach BB.).

Po przemówieniu sprawozdawcy posła

Car, zabrał głos prezes tego Klubu, pos. Sławek.

Deklaracja posła Sławka.

Płs. Sławek (przy wejściu na trybunę powitany oklaskami na ławach BB.) składa oświadczenie w imieniu bloku Bezpartyjnego, w którym m. in. mówi:

Wejście w historię ostatnich pokoleń wyjaśni nam wiele. Wolność obywatelska przedzoborowego szlacheckiego społeczeństwa polskiego uległo swoistemu zwyrodnieniu, przerodziła się w bezkarność. Doktryna ta chroniła warcholów i szkodników, a bezradny czyniła ogół obywateli i bezbronne państwo. Krokiem ku odrodzeniu był dopiero akt 3-go maja 1791 roku. Podciągnął ku wyższemu poziomowi stan trzeci, dając tem w raz naszemu poczuciu potrzeby równania ku górze. Zwyciężyli jednak obrońcy złotej wolności, a zapoczątkowane przez

Mobilizacja we Włoszech

Rzym. — Tytułem środka zapobiegawczego Mussolini w charakterze ministra wojny, lotnictwa i marynarki zarządził mobilizację drogą powołania całego rocznika 1911.

Rzym. — W związku z zarządzoną mobilizacją rocznika 1911 „Giornale d'Italia”

pisał, że mobilizacja ta ma na celu przysposobienie sił zbrojnych do sytuacji obecnej. Przypominając tu, że Włochy mają obecnie w szeregach 600.000 ludzi i wszyscy patrzają pogodni na międzynarodową sytuację polityczną. Mussolini nie chce być zaskoczony przez jakiegokolwiek wydarzenia.

Dekoracja placu Unji Lubelskiej w stolicy.

W dniu imienia Marszałka Piłsudskiego pomnik Lotnika na placu Unji Lubelskiej w Warszawie udekorowany został przez L. O. P. P. hasłem „Uczmy się latać na dzień imienia Marszałka Piłsudskiego”. Na zdjęciu — Plac Unji Lubelskiej w nocnym oświetleniu

akt 3-go Maja odrodzenie Rzeczypospolitej zostało przez rozbiory przerwane.

Cóż zrobiono w odrodzonym państwie polskim? Formy ustrojowe, wysuwane przez demokrację dla walki z absolutyzmem monarchów przyjęto jako wytyczne przy ustalaniu zębów ustroju Polski. Zapomniano, że Polska nie jest monarchją i że to, co miało rozkładać się państw zaborczych, nie będzie formą najlepszą dla budowania mocy państwa własnego. Prezydenta Rzeczypospolitej pozabawiono wszelkiej władzy, sejmowi najwyższe przyznano uprawnienia. Stworzono no oligarchię partyjną politycznych, obiecujących różne dobrodziejstwa kosztem państwa, w państwie demokratycznym zrobiono wszystko, by w formułkach doktryn nie mających zastosowania do nowej rzeczywistości, zatrzeć poczucie waz jennej zależności w związku między dobrem państwa i dobrem jego obywateli. Nie postawiono przed sobą pytania, jakie drogi prowadzić mogą do najlepszego scharniżowania pracy obywateli i pracy aparatu państwowego.

Jeśli pragniemy, by naród pełnię swoich sił rozwinąć zdołał, to musimy nawiązać do przerwanych przez rozbiory naszych własnych form ustrojowych.

Wiemy, że krytyka konstytucji z 1921 roku rozpoczęła się natychmiast po jej uchwaleniu. Krytyka była słuszna. Sejm był wszechwładny, a Rzeczypospolita staczała się po linii pochyłej. Przypomnijmy sobie, jak Sejm swawolił na wszystkich sposobach, aby Józef Piłsudski siedział sobie w Sulejówku, a gdy z Sulejówka z wojskiem do Warszawy przyszedł, często wołał: Niech obejmie dyktaturę!

Marszałek Piłsudski rad tych nie usłuchał. O ile ja go rozumiem, postawił przed nami pytanie: Czy naród własną na rzecz państwa pracą wykształcił w sobie coś z tych uczuć, które pobudziły do ochotniczej służby obronnej o całość Rzeczypospolitej, a później do walki o jej wyzwolenie? Wartości te nie mało są potrzebne i na codzień, a to tem więcej, im trudniejsze staje się życie. Utworzenie Bloku współpracy z rządem, wysunięcie dobra państwa ponad inne sprawy, usiłowanie, by się odgrodzić od mielenia pustej słomy agitacyjnej, próba skupienia ludzi, dla których dobro zbiorowe staowało się celem głównym — to przejawy w istocie swej nowe dla naszego życia parlamentarno politycznego.

Uczyniliśmy wszystko, aby każda myśl z Sejmu, czy z poza Sejmu pochodząca była rozpatrzona. Przystudjowaliśmy obecne wzory i poddaliśmy rozważeniu koncepcje własne. Wszystko to jednak było pracą tylko naszego Klubu. Usiłowaliśmy do współpracy tej powołać wszystkich. Dokonałmy pracy nad sobą, dajemy wynik według najlepszej naszej woli i zrozumienia Polsce potrzebnej, a wartość jego niech osadzi historia. (Hucznymi oklaski na ławach BB.).

Mowa posła prof. Winiarskiego.

Pos. Winiarski (Klub nar.): Pod koniec 9-go roku rządów sanacyjnych dochodzimy do ostatniego aktu tragicome-

